

Reactie politie Oost-Nederland

Reactie politie, ontvangen op 7 oktober 2021

We zijn bekend met de meldingen en de aangiftes waarnaar u refereert.

Als politie moet ik bij aanvang al zeggen dat het voor de politie / dan wel overheid heel lastig is om op individuele zaken in te gaan. We raken al vrij snel de privésfeer van de betrokkenen.

Dat is geen onwil maar een wettelijk kader waar we rekening mee moeten houden.

Toch zoek ik naar ruimte om te kunnen vertellen wat we doen of hebben gedaan om wat meer context te scheppen.

We begrijpen heel goed dat de incidenten veel impact hebben op de betrokkenen. Uit ons onderzoek en gesprekken hebben we niet kunnen vaststellen dat onder andere de overlast en de vernielingen welke zijn veroorzaakt zijn beoogd met een racistische motief.

Dat neemt niet weg dat de ervaren overlast, de eventuele schade en de ervaren impact er is. Mevrouw weet uit gesprekken dat ze ons altijd mag bellen om overlast of andere zaken te melden zodat we snel kunnen acteren op de situatie.

We willen hierbij benadrukken dat de politie incidenten met een mogelijk racistisch motief altijd hoog opneemt en afkeurt.

Conflict op school

De wijkagent en een aantal andere betrokken politiemedewerkers hebben vele gesprekken gevoerd met de betrokkenen. Hierdoor hebben we een vrij goed beeld van de situatie. De situatie voor zover bekend bij de politie start al enige tijd geleden met een ruzie tussen jongeren op de school waar ook de zoon van mevrouw zit. Dit conflict dat tussen de jeugdigen op school plaatsvond, lijkt het motief te zijn.

De onderlinge relatie verbeterde niet. De situatie lijkt zich daarna ook te hebben verplaatst naar de woonomgeving van betrokkenen. De politie krijgt vanaf het woonadres meldingen van overlast en vernielingen door jeugdigen. Dit betreft onder andere vernielingen aan de auto, op ramen bonken van de woning, onnodig aanbellen of er dingen tegenaan gooien. Een snelle interventie en aanspreken en registreren van eventuele aanwezigen is vaak voldoende om de overlast te doen stoppen.

De politie heeft een aantal malen na die meldingen in de omgeving van de woning gezocht naar de veroorzakers maar die helaas niet op dat moment aangetroffen. De gemeenschap is niet erg groot en al snel werd duidelijk wie hier mogelijk bij betrokken was.

De wijkagent

Onze wijkagent is goed op de hoogte van de situatie. Hij kent deze (vijf) jongeren van 14 t/m 18 jaar. Hij heeft ook met hen en in het bijzijn van ouders een stevig gesprek gevoerd. Ten einde dit gedrag te keren een halt toe te roepen. Ook heeft hij samen met andere collega's en netwerkpartners meerdere gesprekken gevoerd met mevrouw. Ook vanuit hulpperspectief. Deze gesprekken zijn niet altijd eenvoudig. Voor een echte bestendige oplossing moeten alle betrokkenen elkaar ook de hand toe willen steken. De wijkagent heeft ook de rest van het politieteam geïnformeerd over de problemen. Hierdoor kent men de context en achtergronden in geval van nieuwe meldingen.

Mevrouw heeft persoonlijk aan het bureau melding gemaakt van onder andere de eerder genoemde vernielingen. Een aangifte is enkele dagen later opgenomen. In de beoordeling van die aangifte is die aangifte door de officier van justitie opgelegd vanwege het ontbreken van een concreet strafbaar gesteld feit.

Al is de politie niet feitelijk getuige van die incidenten waarnaar wordt gerefereerd er is afzonderlijk onderzoek gedaan naar de eventuele strafbare feiten (aangiftes) en de meldingen. Eén onderzoek naar een recente vernieling van de spiegel van de auto heeft beeldmateriaal opgeleverd. Dat beeldmateriaal wordt nu onderzocht op eventuele identificering van een verdachte. De andere aangiften hebben geen aangrijpingspunten opgeleverd in de richting van een verdachte of verdachten. Daardoor is het ook niet onomstotelijk aan te geven dat deze feiten direct verband met elkaar houden. Aannemelijk kan het natuurlijk wel zijn. Maar dat is voor het strafrecht onvoldoende.

Vragen Zembla, verstuurd op 14 oktober 2021, reactie politie (cursief) ontvangen op?

Vragen:

1. Hoe verklaart de politie dat mevrouw Yilmaz tot twee keer toe geen aangifte mocht doen? Dat gebeurde op 3 november 2020 toen mevrouw Yilmaz een afspraak had om aangifte te doen van de gebeurtenissen op 31 oktober 2020. Op 1 december 2020 deed ze melding van een nieuw incident dat op 28 november had plaatsgevonden. Op 2 december werd haar telefonisch door een politiefunctaris te verstaan gegeven dat ze geen aangifte kon doen.

Op 31 oktober 2020 werd er bij de politie melding gemaakt omtrent jeugdoverlast. Althans zo is op basis van de inhoud deze melding geclassificeerd. Er is die avond, naar aanleiding van die melding, politie ter plaatse gegaan. Agenten hebben in de omgeving gezocht naar eventuele verantwoordelijken en zij hebben met mevrouw Yilmaz gesproken. Deze jongeren werden die avond niet aangetroffen in de buurt. Mevrouw Yilmaz vertelde de agenten dat er onder andere op de ramen was gebonkt en dat er kastanjes tegen de ramen van de woning waren gegooid. Dit zou zijn veroorzaakt door een groepje minderjarige jongeren. Er was geen schade aan bezittingen of goederen. Mevrouw Yilmaz noemde ook een naam van één van die jongeren. Zij kwam op 1 november aan het bureau om hiervan aangifte te doen. De politiemedewerker die dit gesprek aan het bureau met mevrouw Yilmaz voerde, heeft met haar gesproken en het verhaal aangehoord. Op basis van de inhoud van dit gesprek concludeerde de politiemedewerker dat er geen sprake was van zaaksbeschadiging dan wel een concreet strafbaar feit. Het verhaal van mevrouw Yilmaz werd wel als melding vastgelegd, maar er is geen aangifte opgenomen vanwege het ontbreken van een strafbaar feit.

Gelet op de door mevrouw Yilmaz ervaren overlast, is de wijkagent wederom nadrukkelijker bij de situatie en de incidenten betrokken, evenals de jeugdagent. De aangifte van vernielingen en discriminatie werd opgenomen in het gesprek waarnaar u refereert in uw vraag 2. Hierbij was de klachtenconsulent van Vizier Oost aanwezig. In die aangifte werd ook melding gemaakt van vernielingen aan de auto van mevrouw Yilmaz. Ook werd verklaard dat door mogelijk dezelfde groep jongeren discriminerende uitingen [waren gedaan](#).

2. Hierna vroeg mevrouw Yilmaz om hulp aan de antidiscrimatievoorziening (ADV) Vizier Oost. Op 4 december 2020 had een medewerker van Vizier Oost voor het eerst gebeld met de contactfunctionaris bij de politie om de zaak onder de aandacht te brengen. Vervolgens bleef het stil. Op 4 januari 2021 belt de medewerker ADV opnieuw. En ook op 6 januari 2021 waarbij hij ook van de nieuwe incidenten bericht. Mevrouw Yilmaz wordt uiteindelijk pas op 12 januari 2021 gehoord voor het proces verbaal. Waarom heeft het zo lang geduurd voordat mevrouw Yilmaz in de gelegenheid wordt gesteld om van de incidenten vanaf 31 oktober 2020 aangifte te doen? Vindt de politie dit acceptabel?

Alle genoemde incidenten zijn vastgelegd in ons operationeel computersysteem. De betrokken wijkagent, die overkoepelend goed is aangesloten, was door ziekte niet in staat eerder aan te sluiten. Hij heeft op dinsdag 12 januari 2021 bij mevrouw Yilmaz thuis een aangifte van o.a. discriminatie en vernielingen aan de auto opgenomen.

Die afspraak voor het doen van die aangifte is gemaakt op/na 7 januari 2021. De klachtenconsulent van Vizier Oost was 12 januari 2021 aanwezig bij het opnemen van die aangifte.

Het is gebruikelijk dat voor doen van een aangifte een afspraak wordt gemaakt. Dit komt de efficiënte inzet van politiemenskracht ten goede. Ook verkort dat onnodig wachten van slachtoffers / aangevers. In dit verhaal lag een sterke wens dit door de al aangesloten wijkagent te laten doen. Ook door de goede onderlinge relatie met mevrouw Yilmaz. Door zijn herstel werd dit vertraagd. Mevrouw Yilmaz is hierover geïnformeerd. Onze voorkeur in zijn algemeenheid is dit z.s.m. te plannen. Dit is een uitzondering door omstandigheden, zoals benoemd geboren vanuit de uitdrukkelijke wens om contact te hebben met de fysiek belemmerde wijkagent.

Los van het proces van het doen van aangifte was de problematiek bij het team ook onder de aandacht gebracht en bekend. Hierdoor kon ook bij actuele incidenten met kennis van de historie beter en alert worden gereageerd.

3. In de reactie van de politie staat: "Mevrouw heeft persoonlijk aan het bureau melding gemaakt van onder andere de eerder genoemde vernielingen. Een aangifte is enkele dagen later opgenomen. In de beoordeling van die aangifte is die aangifte door de officier van justitie opgelegd vanwege het ontbreken van een concreet strafbaar gesteld feit." Om welk incident (datum) en aangifte (nummer) gaat dit?

Dit is een omissie in de eerdere reactie. Dit betrof een aangifte van discriminatie op 6 mei 2021. Mevrouw Yilmaz heeft aangifte gedaan. Dit was een situatie dat mevrouw Yilmaz met de auto op de kruising stilstond. Daar was een situatie aan vooraf gegaan. Een auto kon hierdoor niet passeren. De bestuurder van die auto maakte zich boos en sprak mevrouw Yilmaz aan. Ze was hiervan geschrokken, voelde zich gediscrimineerd en wenste aangifte te doen. De bestuurder van de auto heeft in die bejegening geen discriminerende uitingen gedaan zo bleek. Ook hier betrof het een aangifte zonder dat daar een strafbaar feit aan ten grondslag lag. Deze aangifte is, na overleg aan het bureau, alsnog opgenomen. De bestuurder heeft zijn excuus aan haar aangeboden voor zijn ongedurige gedrag. Deze aangifte is op 10 juni 2021 beoordeeld door een gemandateerde medewerker van de politie in samenspraak met de parketsecretaris van het OM, zoals te doen gebruikelijk. Er waren te weinig aanwijzingen voor het starten van een strafrechtelijk onderzoek.

4. Verder wordt in de reactie vermeldt: "Eén onderzoek naar een recente vernieling van de spiegel van de auto heeft beeldmateriaal opgeleverd. Dat beeldmateriaal wordt nu onderzocht op eventuele identificering van een verdachte." Welk beeldmateriaal bedoelt de politie hier? Zover bij ons bekend is aan de politie tot dan toe twee keer beeldmateriaal van twee verschillende incidenten verstrekt. De eerste keer is er door de bewakingscamera van mevrouw Yilmaz een incident op 25 januari 2021 opgenomen waarbij haar autospiegel werd vernield. Dat materiaal is aan de politie verstrekt. De tweede keer betreft een incident dat op 21 augustus 2021. Op beeldmateriaal is vastgelegd dat een jongeren 's nachts "Yusuf, Kankerturk" schreeuwt. Klopt dit? Of is er nog ander beeldmateriaal van een recente vernieling dat de politie nu onderzoekt? Wanneer heeft de politie het beeldmateriaal van de incident van 25 januari 2021 onderzocht?

Beeldmateriaal behorend bij vernieling autospiegels d.d. 26/01/2021. Alle jongeren op beeld zijn herkend en gehoord in het bijzijn van een of beide ouders tussen 19 februari 2021 en 16 april 2021.

Beeldmateriaal behorend bij een incident van 21 augustus 2021 is afgegeven aan het bureau te Steenwijk. Naar aanleiding van die beelden kon van 1 verdachte specifiek worden geïdentificeerd met betrekking tot individuele handelingen per verdachte. Meer relevante informatie over die handelingen kwamen naar voren tijdens de stopgesprekken. Dit leidde tot een verdachte die conform aanwijzing (jeugd) met een reprimande is afgedaan. Hierbij is de afspraak gemaakt dat de schade vergoed zou worden.

5. Op het beeldmateriaal van 25 januari 2021 zijn verschillende jongeren te zien en mogelijk te identificeren. Waarom heeft dit beeldmateriaal geen aangrijpingspunten opgeleverd in de richting van een verdachte of verdachten?

Beeldmateriaal behorend bij de aangifte van vernieling autospiegels d.d. 26/01/2021. Alle jongeren op beeld zijn herkend en gehoord in het bijzijn van een of beide ouders. Onderzoek is vrijdag 19 februari 2021 gestart. Zie ook het antwoord op vraag 4.

6. Op 10 september 2021 laat de politie aan mevrouw Yilmaz weten dat de politie te weinig aanwijzingen of informatie heeft om een onderzoek te starten. Later blijkt dat het beeldmateriaal, dat van dit incident aan de politie is verstrekt, niet bij het onderzoek is betrokken. De USB stick blijkt door de politie kwijtgeraakt te zijn. Heeft de politie hier een verklaring voor?

Tijdens de aangifte werd op verzoek van mevrouw Yilmaz de afspraak gemaakt dat een USB stick met het beeldmateriaal zou worden langsggebracht. Hier is een paar keer contact over geweest omdat de feitelijke afgifte ervan uitbleef. Er is geen USB stick overhandigd aan het bureau.

De beelden zijn op 23 september 2021 op cd-rom afgegeven aan bureau Steenwijk. Niet door mevrouw Yilmaz maar door een medewerker van Vizier Oost namens haar. Dit is vastgelegd in ons bedrijfsprocessensysteem. Op dit digitale materiaal is te horen dat er vanuit de groep beledigende opmerkingen worden geroepen aan het adres van de zoon van mevrouw Yilmaz. In deze zaak is ook een buurtonderzoek gedaan, welke geen aangrijpingspunten heeft opgeleverd voor nader onderzoek. De beelden zijn van onvoldoende kwaliteit om te gebruiken als identificering (bewijs) van concrete personen.

7. Is de aangifte van het incident op 21 augustus doorgestuurd aan de discriminatieofficier van het parket? Is de beslissing in de aangifte (van 10 september 2021) genomen door de politie of de discriminatieofficier van het parket? Is over de beslissing overleg geweest met de discriminatieofficier voordat die is verstuurd?

De politie heeft onderzoek gedaan naar de strafbare feiten van deze aangifte. Hierbij is de informatie van de aangifte, informatie op basis van het buurtonderzoek en het beschikbare beeldmateriaal betrokken. Deze informatie heeft onvoldoende concrete aanknopingspunten opgeleverd die leiden tot een herkenbare verdachte of verdachten.

Deze aangifte en het verdere vervolgonderzoek dat geen aanknopingspunten bood en zonder een concrete verdachte is niet voorgelegd aan een discriminatieofficier.

8. In de reactie staat dat er een stevig gesprek met de jongeren is geweest in het bijzijn van hun ouders. Wanneer heeft dat gesprek plaatsgevonden? Hoe reageerden de ouders en de jongeren? Welke afspraken zijn met de jongeren (en hun ouders) gemaakt om het gedrag te stoppen? Zijn er gedragsaanwijzingen opgelegd, zo niet waarom niet? Hebben er naast dit gesprek voor 21 augustus 2021 nog meer

gesprekken tussen de wijkagent en de jongeren (dan wel in het bijzijn van hun ouders) over deze kwestie plaatsgevonden?

Zie antwoord vraag 4.

Reprimande/STOP gesprekken hebben plaatsgevonden op verschillende dagen, tussen de data vrijdag 19 februari 2021 en vrijdag 16 april 2021.

Afspraken die zijn gemaakt:

- De vernielingen zouden stoppen*
- Zo min mogelijk in de straat komen*
- Schadevergoeding van de vernielde spiegel. We wachten als politie op de factuur van deze spiegel.*

Niet voldoen schadebedrag:

De aangeleverde factuur was onevenredig hoog, waardoor de schade nog niet vergoed is. Gedragsaanwijzingen kunnen niet door politie worden opgelegd.

9. Welke mogelijkheden heeft de politie om in deze situatie op te treden/aan een oplossing te werken? Kan de politie verder toelichting geven voor welke aanpak in deze kwestie is gekozen en waarom?

Wanneer is de gekozen aanpak met mevrouw Yilmaz besproken?

Algemeen

De politie heeft, als de situatie dat toelaat, verschillende mogelijkheden. Wij kijken altijd verder dan alleen het incident. Waar speelt het zich af? Wie is er (vermoedelijk) bij betrokken? Kan een gesprek van meerwaarde zijn voor een oplossing. Zeker wanneer alle betrokkenen in de buurt van elkaar woonachtig zijn. Bij jongeren kunnen wij de ouders betrekken en kunnen wij ketenpartners betrekken. Dit heeft politie gedaan, op initiatief van de gemeente en in afstemming met jongerenwerk (vanuit een groepsgerichte aanpak). Het strafrecht is, alhoewel mogelijk wel inzetbaar, niet altijd een constructieve oplossing.

In de aangiften of in gesprek met aangevers / melders of slachtoffers wordt vaak de vraag gesteld, wat wilt u bereiken, wanneer bent u tevreden?

Tijdens onze gesprekken heeft mevrouw Yilmaz aangegeven dat haar doel is dat het vernielen, de beledigingen en de overlast moet stoppen. Vanuit die doelstelling zijn wij gestart met het voeren van een Reprimande/STOP gesprek (conform jeugdprotocol). Dit is met mevrouw Yilmaz besproken tijdens het opnemen van de aangifte van 12 januari 2021.

10. Na 21 augustus hebben zich een reeks incidenten voltrokken door vermoedelijk dezelfde groep jongeren. Heeft er na 21 augustus weer een gesprek met de jongeren en ouders plaatsgevonden? Zo ja, wanneer? Wat was de uitkomst? Zo niet, waarom niet?

Er is door mevrouw Yilmaz 1x na 21 augustus 2021 aangifte van bedreiging gedaan. Hierin noemt zij een naam van een jongen die volgens haar deel uitmaakt van de groep jeugd die haar en haar zoon discrimineren en haar auto hebben vernield. Hiervan zou mevrouw Yilmaz beelden aanleveren. Herhaaldelijk verzoek heeft nog niet tot afgifte of overdragen van de beelden geleid, waardoor het strafrechtelijk onderzoek stagneert.

11. Zijn er bij de politie meer meldingen/aangiftes tegen deze groep jongeren bekend waar sprake is van overlast, vernieling en beledigingen met een mogelijk discriminatoir aspect? Of heeft de groep het enkel op dit gezin gemikt?

Jeugdigen uit deze groep zijn, zoals eerder aangegeven, sinds 19 februari 2021 bekend. Er zijn op dit moment geen andere meldingen, incidenten of aangiftes bekend waarbij deze jeugdigen betrokken zouden zijn (of zijn geweest).

12. De politie laat weten dat ze in hun onderzoek geen racistische motief konden vaststellen. Een conflict dat op school begon lijkt het motief. De zoon van mevrouw Yilmaz zit sinds september op een nieuwe school. Om verwarring te voorkomen deze vraag: betreft het zijn huidige middelbare school of de middelbare school waar hij voorheen zat? Over welk conflict gaat het gezien Yusuf vaker zegt lastig te zijn gevallen door (voormalige) klasgenoten?

Voor wat betreft het vermeende racistische motief, dit had betrekking op het incident van 31 oktober 2020. Daarvan kan niet worden vastgesteld dat dit met dat motief is gepleegd. Dat is wel concreter in de situaties waarbij luid beledigende leuzen zijn geuit. Het conflict kent zijn herkomst op de basisschool. Hierbij was de zoon van mevrouw Yilmaz betrokken. Over de inhoud kan ik u niet informeren.

13. Heeft de politie in hun onderzoek kunnen vaststellen dat er beledigingen met een racistisch aspect tegen mevrouw Yilmaz en haar zoon door jongeren uit de groep zijn geuit?

Dit is nog in onderzoek n.a.v. aangifte van 12/10/2021 en zie vraag 11 en 12.

14. Ons wordt door een van de ouders van een van de jongens die tot de groep zou behoren gemeld dat er (door de groep/leden van de groep) schadevergoeding zou zijn uitgekeerd aan mevrouw Yilmaz. Is bij de politie bekend of mevrouw Yilmaz een schadevergoeding heeft ontvangen voor één of meerdere incidenten sinds 31 oktober 2020?

Er is vastgesteld dat er autospiegels van de auto van mevrouw Yilmaz zijn vernield. De daders van deze vernieling zijn bereid om deze schade te vergoeden. Op dit moment ligt er een opgave van de schade van mevrouw Yilmaz. Deze opgave is nog onderwerp van discussie. Dat betreft de aard en de omvang van de schade en het daaraan door mevrouw Yilmaz verbonden totale schadebedrag. (Zie ook antwoord vraag 8)

15. In de reactie van de politie staat: "De politie krijgt vanaf het woonadres meldingen van overlast en vernielingen door jeugdigen. Dit betreft onder andere vernielingen aan de auto, op ramen bonken van de woning, onnodig aanbellen of er dingen tegenaan gooien." Nergens heeft de politie het over de herhaaldelijke beledigingen van jongeren die mevrouw Yilmaz en haar zoon als discriminerend ervaren. Het gaat dan om leuzen zoals "Yusuf, Kankerturk", "Yusuf, Kankermarokkaan", "Buitenlanders, rot op naar je eigen huis", "Weg uit ons dorp". Dit wordt als buitengewoon kwetsend ervaren waarvan in diverse meldingen en aangiftes is aangegeven. Waarom heeft de politie het in de reactie hier niet over?

In de beantwoording van voorgaande vragen menen wij dit afdoende te hebben toegelicht. De aard van de aangiftes gaven voornamelijk een beeld van ervaren overlast en vernielingen van de auto.

16. De politie schrijft: "Voor een echte bestendige oplossing moeten alle betrokkenen elkaar ook de hand toe willen steken". Hoe moeten we deze zin in deze casus opvatten? Om misverstanden uit te sluiten toch deze vraag: Constaneert de politie dat er betrokkenen niet bereid zijn om aan een echte bestendige oplossing te werken? Zo ja, welke betrokkenen zijn dat?

De politie kan bogen op sociaal -en juridisch repertoire. Bij het zoeken en vinden van oplossingen bij conflicten, ruzie, pestgedrag en soms ook strafbare feiten zal de politie vooraleerst het gesprek aangaan. Bij discriminatie of het uiten van discriminerende uitingen is die ruimte veel minder. De politie zal in dergelijke situaties eerder grijpen naar het juridisch kader omdat ook een duidelijke streep moet worden getrokken ten aanzien van dergelijke gedragingen. Een proces-verbaal kan daar een duidelijk signaal van zijn. In deze casus gaat het om minderjarigen.

Laat er geen onduidelijkheid over bestaan dat de politie op geen enkele manier discriminatie tolereert of goedpraat. De samenleving mag van de overheid en daarmee ook de politie verwachten dat we hier een streep trekken.

Relevantie in relatie tot deze situatie

Naast de aanwijzing Discriminatie is de politie ook gehouden aan regelingen en procedures v.w.b. afhandeling van jeugdige verdachten. Hiermee ontstaat ook weloverwogen beweegruimte voor politie en OM om maatwerk te kunnen leveren conform die regelingen.

Daarnaast is de gemeenschap van Giethoorn compact van omvang. Voor de politie is het van belang om te onderzoeken of we een middel kunnen inzetten die ook ruimte biedt aan verzoening en weer met elkaar verder kunnen. Een reprimande met de ouders erbij is zo'n middel.

Als echter blijkt dat dit geen verandering van gedrag bewerkstelligt dan geef je daarmee de politie geen andere keus meer dan het hanteren van het strafrechtelijke repertoire. Nog steeds met in gedachte de leeftijd van de verdachten / betrokkenen maar wel met een duidelijker signaal.

Daarnaast gebeurt het geregeld dat we betrokkenen met elkaar in gesprek brengen. Dit kan heel effectief zijn. In dergelijke gesprekken is het wel een vereiste dat de betrokkenen daar ook aan willen meewerken. De motivatie van enkelen om dat niet te willen is zeer persoonlijk. Daar liggen eerdere ervaringen aan ten grondslag. Ik kan daar niet over uitweiden. Ook is niet helpend dat er beschuldigingen zijn geuit naar personen die niets met deze incidenten te maken hebben gehad.

Meer achtergronden zijn hieromtrent bekend bij de ondersteuner Vizier Oost van mevrouw Yilmaz.

Verzoek om wederhoor, verzonden op 11 november 2021, reactie politie (in cursief) ontvangen op 18 november 2021

1. Welke beslissing heeft de politie genomen op de aangifte van 12 januari 2021? De aangifte van 12 januari 2021 betreft drie incidenten in 2020, namelijk 31 oktober, 2 december en 31 december. Wanneer is de beslissing genomen?

Hierover is in de week van 25 januari contact geweest met het OM. In deze week is ook de beslissing tot seponering genomen.

2. Mevrouw Yilmaz verklaart dat er bij het incident op 31 oktober 2020 ook beledigingen met een mogelijk racistisch aspect zijn geuit. Dat is in de aangifte van 12 januari 2021 opgenomen. Ook haar zoon Yusuf was getuige van het roepen van deze leuzen. Welke beslissing heeft de politie op dit onderdeel van de aangifte genomen? Is de beslissing toen doorgestuurd naar het OM?

Er kon daarvoor geen concrete verdachte worden aangemerkt. Het OM was bij de beslissing betrokken, zoals boven vermeld.

3. Mevrouw Yilmaz verklaart dat ze pas op 21 oktober 2021 voor het eerst hoorde dat de dader de vernieling van haar autospiegel op 21 januari 2021 bekend had. Ze las dit in een e-mail van de wijkagent. Eerder was enkel aan haar gevraagd het schadebedrag door te geven. Ook zegt mevrouw Yilmaz dat ze niet is geïnformeerd welke afspraken bij het stopgesprek met de jongeren zijn gemaakt. Klopt het dat deze informatie voor oktober 2021 niet met mevrouw Yilmaz is gedeeld?

Op 8 maart 2021 is met de aangeefster gesproken. In dat gesprek is aangegeven dat er met de jongeren, waarvan we een sterk vermoeden hadden dat ze onderdeel waren van de bedoelde groep jongeren, reprimandegesprekken zouden worden gevoerd. Aangeefster was akkoord met stopgesprek als wijze van afhandeling. Dit was passend bij de wens en het doel zoals in de aangifte is geformuleerd door de aangever. De aangeefster wilde dat de overlast, de vernielingen en de beledigende uitingen zouden stoppen. De begeleider van Vizier op Oost was hierbij aanwezig, dit was bij de aangeefster thuis.

Tijdens het voeren van de stopgesprekken gaf één van de jongens toe betrokken te zijn geweest. Bij aanvang van de stopgesprekken was hiervoor géén concreet bewijs (waardoor een strafrechtelijke aanpak niet de meest voor de hand liggend was), de vernieling zelf was niet daadwerkelijk te zien op de aangeleverde beelden. Hij was (net als zijn ouders) bereid om de schade aan de spiegel te vergoeden, passend bij het stramien van het jeugdbeleid (reprimandegesprekken jeugdigen). Aan de voorzijde was het onderzoek strafrechtelijk niet sterk. Slechts de verklaring van één van de jongens, tijdens het reprimande gesprek heeft geleid tot een verdachte.

Na die stopgesprekken is het resultaat van die gesprekken teruggekoppeld aan aangeefster, waarbij zij ook is geïnformeerd over de bereidheid van schadevergoeding.

4. Klopt het dat Vizier Oost deze informatie ook niet heeft ontvangen?

De terugkoppeling vindt plaats naar de aangeefster / slachtoffer. De politie kan in het kader van de privacy de medewerker van vizier op Oost in de hoedanigheid van belangenbehartiger geen informatie verstrekken. Het staat de aangeefster natuurlijk vrij om informatie te delen.

5. Vizier Oost heeft aan de politieteams binnen hun regio een cursus aangeboden om discriminatoire aspecten beter te (h)erkennen en te weten hoe ermee moet worden omgegaan. Vizier Oost laat desgevraagd weten dat deze cursus niet is afgenomen door het politiekorps IJsselland. Klopt dat? Heeft het politiekorps medewerkers van de unit waar de zaak van mevrouw Yilmaz onder valt via een andere cursus hierop getraind?

Het klopt dat de cursus van Vizier Oost niet is afgenomen. We nemen hier in de beantwoording de vrijheid om aanvullend een beeld te schetsen. Vizier Oost is niet de enige aanbieder op dit gebied.

De politie heeft al meerjarig aandacht voor onderwerpen die raken aan onze cultureel diverse samenleving in relatie tot de uitoefening van ons werk midden in de samenleving. Zo is diversiteit in de opleiding van nagenoeg iedere politiemann / vrouw onderdeel van de vorming voor het vak. De laatste jaren is ook goed stilgestaan bij de effecten en gevolgen van bijvoorbeeld etnisch profileren. Vragen als: "Sta je stil bij wat het met de ander doet of kan doen? En kun je ook aan jezelf goed uitleggen wat het doel is van je controle en waarom? Verder zijn de teamleden naar de theatervoorstelling Rauw geweest. Een voorstelling die gaat over integer, betrouwbaar en verbindend zijn in een vak dat vele uitdagingen kent.

Dit zorgt voor veel meer bewustzijn. In de praktijk wordt casuïstiek uitvoerig geëvalueerd. Dat kan over het optreden gaan of over dilemma's in onze beroepspraktijk.

Dit raakt ons vak, aan de omgang met elkaar en de omgang met de burgers. Het is ook niet een onderwerp dat je eenmalig aandacht geeft, maar vergt herhaaldelijk aandacht. In maart 2021 is er teambreed een geplande themadag geweest over grensoverschrijdend gedrag, etnisch profileren en normen en waarden.

Tot slot zijn twee van de drie chefs van dit team mensen met een andere culturele achtergrond. Zij zijn daarmee ambassadeur maar ook meer dan gemiddeld sensitief ontwikkeld op dit onderwerp en een voorbeeld voor anderen vanuit leiderschap bezien.

6. We constateren dat de eerste verklaring van de politie op wezenlijke punten niet strookt met informatie die later in het dossier bekend wordt. In de eerste reactie wordt op geen enkele wijze vermeld dat er sprake is van een bekentenis van de dader die op 25 januari 2021 de autospiegel heeft vernield. Pas als we doorvragen wordt duidelijk dat 1 verdachte hierover een reprimande heeft ontvangen. Daarnaast laat u ons in uw eerste beantwoording het volgende weten: 'We begrijpen heel goed dat de incidenten veel impact hebben op de betrokkenen. Uit ons onderzoek en gesprekken hebben we niet kunnen vaststellen dat onder andere de overlast en de vernielingen welke zijn veroorzaakt zijn beoogd met een racistisch motief'. Hieruit kunnen wij niet opmaken dat deze cruciale uitspraak enkel betrekking heeft op slechts één van de vele incidenten, namelijk 31 oktober 2020. Dat is een nogal wezenlijk verschil. Pas uit navraag wordt dit duidelijk. Waarom zijn we in eerste instantie op deze twee punten niet correct geïnformeerd?

Bij de politie is geen enkele twijfel dat er daadwerkelijk overlast is ervaren, strafbare feiten zijn gepleegd en/of herhalend beledigende leuzen zijn geroepen.

Bij het gebrek aan een verdachte (in strafrechtelijke zin) is er met de gehele groep in gesprek gegaan. Het stopgesprek voor de overlast is overgegaan in een reprimande gesprek. Bij het voeren van reprimandegesprekken heeft iemand niet de status verdachte. Een gesprek kan dan ook niet worden gezien als een verhoor en de inhoud van het gesprek kan niet worden gezien als een verklaring dan wel een bekentenis. Deze complexe juridische kaders zorgen voor verwarring. Naarmate u daar meer achtergronden over vraagt noodzaakt dat meer tot uitleg omdat dit tot verschil in interpretatie kan leiden. In eerste aanleg is er tot dit niveau niet tot die uitleg overgegaan.

Incidenten verbinden als reeks en verbinden aan mogelijke verantwoordelijken
Voor het verbinden van die incidenten aan verantwoordelijken is echter meer nodig. Alle incidenten moeten afzonderlijk worden onderzocht. Dan moet dat onderzoek leiden tot een verdenking in de richting van een geïdentificeerd persoon. Daarvoor moeten verschillende vragen worden beantwoord:

- *Wie heeft feitelijk de vernieling gepleegd?*
- *En wie heeft uiteindelijk beledigende leuzen geuit?*
- *Een groep jongeren fietst voorbij waarvan iemand van die groep bijvoorbeeld een vernieling pleegt en één of meer jongeren deze leuzen uiten. Je kunt voor deze strafbare feiten geen groep mensen als verdachte aanwijzen.*
- *Was de samenstelling van de groep steeds hetzelfde? Was het ook telkenmale dezelfde groep? Dat kon niet worden vastgesteld.*

Een vermoeden of een verdenking is niet genoeg. Het vereist concreet bewijs. Het doel was het stoppen van deze incidenten. De beoogde doelgroep betrof jongeren. Strafrechtelijk onderzoek kent zijn beperkingen en sloot ook niet aan op het doel van het stoppen van de incidenten. De reprimandegesprekken zijn een goed instrument om dat te doen. Er is daardoor ook meer duidelijke geworden tijdens die reprimandegesprekken. Na deze gesprekken zijn de vernielingen van de autospiegels gestopt.

7. In beantwoording op vraag 6 stelt de politie dat er voor 23 september 2021 geen usb-stick is overhandigd door mevrouw Yilmaz. Zowel mevrouw Yilmaz als medewerker X van Vizier Oost spreken dit tegen. De heer X begeleidde mevrouw Yilmaz op 26 augustus 2021 naar het politiebureau en zag dat mevrouw Yilmaz de usb-stick aan agent de heer X overhandigde. Mevrouw Yilmaz zegt dat ze gevraagd heeft om een ontvangstbevestiging van de usb-stick. Deze wilde de agent niet geven. Na aandringen ontving ze een papertje met zijn naam en dienstnummer (X). Nadat Vizier Oost had vernomen dat de beeldopnames niet waren betrokken bij de sepotbeslissing heeft Vizier Oost op 21 september 2021 in een brief aan de politie bevestigd dat ze getuige waren van de afgifte van de usb-stick. Wat is de reactie van de politie op de verklaring van mevrouw Yilmaz en medewerker X?

Met uw informatie afkomstig van mevrouw Yilmaz is meer duidelijk geworden en hebben we dit kunnen reconstrueren.

De politieman die de USB stick in ontvangst nam, betrof een politiestudent die tijdelijk werkzaam was op het bureau in Steenwijkerland (stage). Door deze reconstructie hebben we kunnen vaststellen dat de data op die gegevensdrager wel is geüpload op de daartoe behorende schijfopslag. Er is geen korte rapportage van die handeling gemaakt. Hierdoor is bij de coördinerende medewerkers geen signaal binnengekomen van de aanwezigheid van die data, zodat die kon worden betrokken bij het onderzoek en de eerste beslissing. Dat is een zeer ongelukkige samenkomst omstandigheden. Deze student kent / kende niet de achtergronden en de urgentie van de casuïstiek en problematiek.

De CD-rom die nadien aan het bureau is gebracht is gebruikt voor de her-evaluatie van het onderzoek. Echter dit heeft niet geleid tot nieuwe inzichten.

Wederhoor: We ontvangen graag uw reactie op onderstaande uitspraken/vragen:

1. Volgens Vizier Oost heeft hun medewerker bij de bespreking van de casus Yilmaz in het Regionaal Discriminatie Overleg in mei 2021 aangedrongen dat de voorvallen in samenhang moeten worden gezien. Kan de politie dat bevestigen?

Het Openbaar Ministerie, de Politie en VizierOost werken samen aan discriminatiezaken binnen het zogeheten Regionaal Discriminatie Overleg. Binnen dit overleg wordt op basis van een convenant op vertrouwelijke wijze gesproken tussen de drie partners over discriminatiezaken. Alleen binnen dit convenant mag de politiemedewerker relevante politie-informatie delen met de medewerker van VizierOost.

De politie blijft de vertrouwelijkheid van het RDO in acht nemen. Er zullen daarom door de politie geen mededelingen worden gedaan over welke informatie er inhoudelijk is gedeeld tijdens het RDO of in de onderlinge samenwerking met de partners van het RDO.

Het Openbaar Ministerie heeft u hieromtrent iets uitgebreider geïnformeerd. Die zienswijze delen wij.

2. Het OM constateert dat ze tot half oktober niet volledig geïnformeerd waren. Hierdoor is cruciale informatie gemist. Aangezien de politie de partij is die in deze zaak over de relevante informatie beschikt en deze hoort te delen, constateren we dat de politie het OM onvolledig heeft geïnformeerd. Is de politie het met het OM eens dat de politie onvolledige informatie in deze zaak heeft verstrekt?

Zie antwoord op vraag 8

3. Op basis van alle informatie waarover het OM nu beschikt, beschouwt het OM dit als een bredere casus waarbij de onderlinge aangiften c.q. strafbare feiten in samenhang bekeken moeten worden. Hieruit concluderen deskundigen dat de politie en het OM de zaak op de verkeerde wijze hebben onderzocht en de zaak ook niet de juiste strafrechtelijk benadering heeft gekregen. Deelt de politie deze conclusie?

Ik verwijs u naar het antwoord dat hieromtrent is gegeven door het OM.

Daarnaast wil ik graag verwijzen naar het antwoord op vraag 6 in dit schrijven omtrent de strafrechtelijke - en strafvorderlijke aspecten.

De context van de incidenten en de betrokkenheid van jeugdigen weegt zwaar in de beoordeling en de keuze van de aanpak. Zoals eerder ook geantwoord is de sociale context, van samen woonachtig in de wijk, en zoeken naar oplossingen om ook samen weer vooruit te komen een aspect dat van groot belang is.

Als blijkt dat dit tot onvoldoende resultaat of effect leidt dan zet je proportioneel zwaardere middelen in.

4. We beschikken over een bandopname van een gesprek tussen mevrouw Yilmaz en een leidinggevende agente van de unit die belast is met de zaak. Mevrouw Yilmaz heeft het gesprek op 11 mei 2021 opgenomen. Nadat er andermaal een incident heeft plaatsgevonden wil mevrouw Yilmaz opnieuw aangifte doen. De agente belt terug om haar te adviseren over de aangifte. Een aantal zaken valt deskundigen aan het gesprek op:

- Ook in mei worden de incidenten nog altijd geplaatst in de context van 'kattenkwaad', ook al geeft de agente toe dat er sprake is van racistische uitspraken. Ze zegt: 'Het is niet goed te praten dat er racistische opmerkingen gemaakt zijn'. Gezien de ernst en omvang van de incidenten vinden deskundigen dat de politieagente de situatie bagatelliseert en het slachtoffer het gevoel geeft niet serieus te worden genomen.
- Vervolgens adviseer de agente mevrouw Yilmaz om geen aangifte te doen. Dat vindt de agente niet verstandig en dient niet het doel. Aan mevrouw Yilmaz wordt verteld dat er eerder gesprekken zijn gevoerd met de jongeren. Mevrouw Yilmaz wordt vervolgens echter niet duidelijk gemaakt welke andere opties de politie op dat moment wél voorstelt in plaats van aangifte doen. Volgens deskundigen had de politie op dit moment duidelijk moeten aangeven welke aanpak ze voor ogen heeft.
- Ook hekelen de deskundigen de rede die de politie geeft voor advies om geen aangifte te doen. De agente zegt tot twee keer toe dat dit negatieve

gevolgen heeft voor haar zoon: 'Daarom is het heel belangrijk, ook voor uw zoon, dat u niet altijd aangifte doet. U zoon wordt daar ook op aangekeken'. En: 'Ik wou u aangeven dat ik het onverstandig vind om aangifte te doen omwille van uw kind'. Dit vinden de deskundigen ongepast.

De medewerker verwijst naar incidenten die in het verleden (5 jaar geleden) hebben plaatsgevonden. In de escalatie van de incidenten speelt deze geschiedenis een rol. De politie kan daar omwille van de privacy van betrokken hier niet over uitweiden.

Bij gesprekken over meldingen en aangiftes wordt eerst op hoofdlijnen gevraagd waarvan met melding of aangifte wil maken. Dan wordt doorgevraagd over de aard van eventuele strafbare feiten. In die uitleg hoort ook uitgelegd te worden dat het doen van aangifte feitelijk een start van een opsporingsproces wordt beoogd.

Het laatste woord is altijd aan de aangever. Als die er op staat om aangifte te doen dat wordt die aangifte opgenomen. Deze medewerker is goed geïnformeerd over de achtergronden van de situatie en kijkt verder naar gevolgen en effecten.

Bij aangiftes met een discriminatoir aspect is uitleg en advies over het vervolg nog steeds opportuun. Maar is er geen ruimte om de aangifte niet op te nemen. Bij aanvang van dit gesprek is niet verteld dat er opnamen van dit gesprek zouden worden gemaakt. Dit is niet verplicht, maar raakt wel een norm.

Deskundigen vinden dat er door de politie herhaaldelijk onjuist gehandeld is. Zij constateren:

- **Mogelijk strafbare feiten zoals discriminerende beledigingen worden door de politie niet herkend. Aangiftes worden niet opgenomen. De 'aanwijzing discriminatie' wordt niet gevolgd waar het gaat om het correct opnemen, het doorsturen naar het OM, het samenwerken met ketenpartners en het tijding en volledig informeren van ketenpartners.**
- **De politie oordeelt zelf of er sprake is van discriminatie-aspecten, terwijl dit oordeel is voorbehouden aan het OM. Daarbij maakt de politie inschattingfouten die niet tijding hersteld worden omdat de politie geen experts zoals de discriminatie-officier of vertegenwoordigers van de ADV bij de beslissingen betreft.**
- **De politie heeft te weinig met de slachtoffers teruggekoppeld over voortgang, aanpak en uitkomst van het onderzoek. Hiermee draagt de politie onnodig bij aan het gevoel van onveiligheid bij de slachtoffers.**

De hierboven genoemde constatering laten wij, met de wetenschap dat omwille van de privacy niet alles gedeeld kan worden, aan de door u geraadpleegde deskundigen.